

NOEL CỦA TÝ

Lê Mỹ Hạnh

It was the day before Christmas. The weather had turned colder and snow fell from the sky every now and then. The entire world was covered with rugs of white snow. Shopping centers became busier and stayed open later than normal business hours. Most homes were decorated with Christmas trees, colorful blinking lights, and countless Christmas cards hung around the trees. People rushed up and down the paths in shopping malls carrying loads of goods. They laughed and called one another to identify themselves among the crowds. What a magical event! It was not about what you give or what you get, but it was about that warm and fuzzy feeling that the whole world was waiting for something special. Nobody could have imagined that today was the first day Ty was arrested as he hung around with his friends in a coffee shop and now he was sitting motionless in a jail in Los Angeles.

Ty was born to poverty. While a lot of families in Vietnam were having stable life once they got involved with the communist government, Ty's family, in contrast, was struggling days and nights to live. His father was a pilot in the South Vietnamese army before 1975, and his mother was a schoolteacher in Saigon before the communists took control of all Vietnam. Ty was not lucky enough to know that happy life, but his two older brothers could have known it a little bit. He was just a few months old when South Vietnam belonged to Communist. When he was old enough to distinguish right from wrong, his father was already in prison for his involvement in previous regime. The new government soon seized their luxurious house right after his father entered a concentration camp. But it was not all; the government then expelled his whole family out of the area they were living, Bien Hoa, and sent them to a desert village where only ethnic people lived. Financial matter was a real problem for them. Not having enough nutrients for a growing up child, Ty was frequently ill, and as pale as those who used drugs. The family then got news from his father that he was in a detention camp in North Vietnam, and his mother transferred the household's care to her eldest son and took a trip to North Vietnam to visit her husband. Their meeting was very emotional to both of them. Tears constantly rolled down from their eyes. Tears of happiness for the reunion after two years of separation. Tears of misery because their lives had suddenly changed badly and unexpectedly. Ty's mother could not help calling "God!" in pain while being told about what her husband had endured

in his prison. Likewise, Ty's father did the same when knowing Ty and his brothers did not have enough to eat. Since they could do nothing else, they then ended their conversation with a pray, "May God help us a way out."

Days after days, Ty's mother tried her best to make a living for her three poor children, and sent dried foods to her husband in prison. The place she was living soon became crowded with all kinds of people of different classes. Quite frankly, most of the newcomers were in the same situation as her family, which was, having no property and no place to live. If his mother did not repeatedly tell Ty about his father's history and why they had landed into that desert area, he would not bother to find out why. Being the youngest child in the family and having to live under the pressure of a very severe regime, Ty became quiet and did things on his own. It could be said that he was one of the unlucky children during that period of time. His mother tried to hide her internal misery and did not want to recall or compare her family lives before and after 1975. Ty was also content with his life because he did not have any good souvenir to compare with. Life kept passing until a day when his mother met an old friend while she visited her husband. Ty's family said goodbye to the desert village and followed his mother's friend to Saigon. A little hope grew up for his family. Ty and his brothers were sent to schools, according to their levels, and their achievements somehow consoled his mother. Since the days they moved to a better area, Ty got used to it quickly and did not have to worry about people talking about his poverty anymore.

Everything stayed the same until ten years later. His father was freed after years in prison. The reunion day was also the day Ty met his father in person for the first time. From one surprise to another, Ty learned more about what happened to his family, and also from then, he loved his mother and father more than ever. But things did not go well after that reunion day. His father, after years in prison, now

became ill and could not help his mother to struggle for a living, but became a pain for her instead. Nevertheless, his family gradually shed fewer tears than before with the presence of his father. Not having to travel long roads to supply foods for her husband, his mother could make their living a little bit easier. Soon, his father was in a better shape, with the devotion of his wife and his three children. Who could tell such a family could not have a better life?

A good news came to his family on a beautiful day. Those who served in previous regime's army and had been jailed for more than three years were eligible to resettle in America. This news surprised everybody in his family. It was pity for them that at that moment they were short of money. However, they did all they could to have enough money to spend on the procedures to get out of Vietnam. "Everything is possible", said his father. His father many times restrained himself from hitting an officer when they insulted his family. His father had more patience since the day he was in prison and that was why their journey finally came through. Ty turned a last look at Vietnam through the small window when the plane that carried his family slowly lifted off.

Ty went to school not too long after his arrival to the America. Being a ten years old boy, switching from a poor country to a civilized one, Ty learned to adapt to the new situation very fast. English was not a difficulty for him as his parents kept complaining about. It occurred to him that friends were those who could be trusted

because of their similar ages and hobbies with him. In reality, his friends wanted to hang around with him because he was not only smart but also flexible. His life went on until a day he was arrested by two police cars, together with five of his friends. His friends just passed around a cigarette and each person took a breath of it, and Ty did the same, not wanting to make his friends sad by refusing them, but also because he did not know that there was some kind of drug inside that cigarette. Very unluckily for him, the police showed up at that moment and caught the whole band to put into a jail, for using drugs. It was the 24th of December 1990, the day that other people put all their time to celebrate Christmas. Ty was hungry but the sandwiches thrown into the jail room was taken by prisoners who were stronger than he was. Even his socks were taken away by the police, and he was called every hour to do all kinds of procedures. Nobody called him Ty anymore but a number was assigned to him as his name. Ty was so upset when he was locked up with many suspects who had fearsome looks and manners. Ty seemed to loose weight quickly after he was arrested. There was nothing, no sunlight, and no fresh air. The room was crowded, smelly and hot, though the air conditioner was on. There was not enough room for everybody to lie down, so Ty had to sit on the floor. Ty did not understand fully when his father talked about prisons before, but now he suddenly understood. He loved his father more and tried to hide a hot tear, which slowly rolled down his cheek.

Six hours passed and each minute was

a pain for him. He did not know exactly what time it was, since his watch, the one that his best friend gave him when he left Vietnam, was put away by an officer earlier. He was furious but did not know what to say or do. Feeling lonely, he closed his eyes and let his thought wandering to the past. It was exactly twelve years ago on a Christmas day. His mother led him and his two brothers going shopping for some toys. The shopping area was big and his desire was the same. He could not help looking at luxurious toys and clothing for Christmas but his mother pretended that she did not see anything. How could she have enough money to afford buying him expensive things, while his father was in prison? His mother joked to him, "Ty, come with mother quick or a witch will catch you." His weakness was the fear of witches. Needless to say, he quickly held his mother's hand and stuck with her since then. Passing by a lot of luxurious stores, his mother finally entered a humble store at a corner of the shopping area, where some kids huddled around a man to buy Noel hats. Each colorful hat had a banner in front, "Noel 78" that attracted him a lot. He jumped up and took one down from the cart without waiting for his mother's permission. Putting the hat on his head, he pretended to be Santa Clause and chased his brothers around. That was the only gift that his mother gave him on that Christmas occasion. He did not have to buy a Christmas tree because a neighbor gave him a tiny artificial pine tree that he no longer needed anymore. His thought was cut off when an officer called his number for the last testimony. He was released afterward while his friends were still there, waiting to be judged and transferred to a boot camp if found guilty.

Turning his head to his friends, he just had enough time to say good luck and followed the officer to the gate. At the minute of being released, he kept wondering if someone could give him a ride. Surprisingly, his mother, father and two brothers had been there already. It turned out that one of the officers notified his

family at the minute he was arrested and his father paid a bail for him to be released within that day. He ran as fast as he could to hold everybody in his family and said sorry to all.

Christmas, according to Ty in that year was a joyous time. It was time to spend with friends and family. It was time to be thankful for what he had had. It was time to share with everyone that freedom was a free gift for everybody. Regardless of religious meaning of Christmas for each person, most people do hope for more presents on this occasion. According to Ty since the minute he was released, there were special gifts that would not cost any money, that were psychological gifts. Gift of not hanging around with bad friends anymore, gift of listening to parents, gift of self-esteem, gift of being a good boy, being a good example.

His father's black car slowly parked into the garage. It was time to celebrate Christmas Eve. Around the world on this winter day, Christmas songs were resounding elsewhere. He spent a lot of time admiring the Christmas tree that his brothers decorated the other day while he was hanging around with friends. Dinner was then served by his mother. Today, she made a very special kind of food to welcome her beloved son's coming back home. Never in his life he felt that this event was so special. He did not want to recall what had happen to him this morning. He thanked God for giving him such a happy family that comforted and protected him every minute in his life.

Halloween just passed and now people are waiting for Thanksgiving. Christmas will come not too long after Thanksgiving then. Ty is now twenty-four years old and also a good engineer who works for a government company. Every Christmas occasion, everybody sees Ty in a Boy Scout uniform, distributing gifts to children. He had passed up and down journey in his life so he always thinks of psychological gift that he should do for others. Ty smiles to himself thinking of how innocent his childhood was before. □

GIÁNG SINH VÀ TÌNH YÊU NHÂN LOẠI

Hàng năm, ngay từ đầu tháng 12 hoặc có thể sớm hơn, khung cảnh Giáng Sinh đã dần dần được chấm phá ở một vài nơi. Những bài nhạc "Silent Night" "Jingle Bell" lại bắt đầu trỗi lên đây đó. Không chỉ riêng Hoa Kỳ mà ở rất nhiều nơi khác trên thế giới cũng đã đồng loạt bước vào mùa Giáng Sinh.

Hai chữ Giáng Sinh, khi đã trở thành quá quen thuộc, có lẽ ít ai trong chúng ta còn bận tâm đến việc đào sâu vào nguồn gốc và ý nghĩa của nó, nhất là những ai không theo Kitô giáo. Người viết bài này xin mạn phép trở ngược dòng thời gian, về với đêm Giáng Sinh đầu tiên, về với cái thông điệp nguyên thủy của ngày ấy.

Gần hai ngàn năm trước, vào một đêm đông giá buốt, có người thiếu nữ thành Nazareth tên là Maria, khi đang trên đường cùng chồng là Joseph trở về quê quán, đã hạ sinh một hài nhi tại thành Bethelam trong hang đá dùng làm chỗ trú ẩn cho đám chiên, lừa, bò, ngựa. Nàng quấn đứa bé sơ sài bằng một tấm vải và đặt em vào máng cỏ khô, rồi cất tiếng hát ru nhẹ nhàng giữa đêm thâu. Những mục đồng trong vùng hình như đã nghe văng vẳng trên cao tiếng đàn hát ngợi khen: "Vinh quang Thiên Chúa trên trời cao thẳm và dưới đất bình an cho kẻ Người thương" (trích tin mừng theo thánh Luca). Lại có ngôi sao lạ, sáng chói xuất hiện trên nền trời, dẫn lối cho đám mục đồng tìm đến hang đá nọ để thăm ấu nhi.

Đứa trẻ được gọi là Jesus, theo đúng như lời thiên thần truyền cho Maria trước khi bà thụ thai bởi ơn Thánh Thần. Jesus lớn lên trong tình thương yêu hết mực của Joseph và Maria, sớm bộc lộ trí thông minh và tài đối đáp hơn người. Ngài bắt

đầu công cuộc rao giảng vào lối 30 tuổi và chỉ trong vòng ba năm trước khi bị bách hại, Ngài đã để lại vô số lời răn dạy cùng phép lạ. Cũng với ba năm đó mà Jesus đã tạo nên một trong những nền tảng tôn giáo vững mạnh nhất còn lưu truyền cho đến ngày nay.

Theo những lời chép trong kinh thánh của Kitô Giáo về mẫu nhiệm Thiên Chúa Ba Ngôi, thì Đức Chúa Trời, đấng quyền năng tối cao, có ba ngôi, ngôi thứ nhất là Cha, ngôi thứ hai là Con, và ngôi thứ ba là Thánh Thần. Song, ba ngôi vẫn là một Đức Chúa Trời. Khi nhìn thấy nhân loại chìm đắm trong tội lỗi, Đức Chúa Trời đã sai Jesus, ngôi Hai Thiên Chúa, sinh xuống trần mặc lấy xác phàm với sứ mạng là hy sinh cho con người được cứu rỗi. Chính vì vậy, nền tảng của Kitô Giáo được đặt trên tình yêu thương vô bờ của Thiên Chúa đối với loài người.

Trong các lời rao giảng của Jesus, tình yêu được đề cập đến rất nhiều. Và vì Ngài mang thân phận con người, tình yêu mà Ngài muốn truyền đạt là tình yêu giữa người và người, bởi nếu ta không thể yêu thương lẫn nhau, thì không cách gì ta có thể yêu một đấng vô hình là Thiên Chúa. Nói khác hơn, Thiên Chúa hiện diện trong mỗi con người, trong sự vật và thiên nhiên bao bọc con người. Vậy nên khi ta yêu đồng loại, yêu cuộc sống, yêu những gì Thiên Chúa tạo dựng nên, tức là ta đã yêu chính Ngài. Tuy nhiên, Ngài không đòi hỏi con người phải yêu thương và phục tùng Ngài một cách máy móc, mù quáng vì tình yêu mà Ngài cho đi, là tình yêu bao la mà Ngài không cần phải có một sự đáp trả. Nếu những người nào muốn tỏ lòng yêu Chúa, thì Thiên Chúa chỉ cần họ hết lòng

phục vụ và thương yêu tha nhân cùng đồng loại. Đó là món quà mà Thiên Chúa đón chờ ở tất cả chúng ta.

Nói về tình yêu thì ai trong chúng ta cũng có thể thực thi được, không nhất thiết phải là "con cái Thiên Chúa." Vì vậy, cho dù bạn là người không theo Kitô Giáo hoặc không tin vào sự hiện hữu của Thiên Chúa đi chăng nữa, bạn vẫn không thể chối bỏ sứ điệp tình yêu mà Jesus đã mang đến cho chúng ta trong một đêm đông gần 2000 năm về trước. Jesus cũng chưa hề giới hạn tình yêu của Ngài với bất kỳ ai. Trái lại Ngài đã khuyên nhủ chúng ta không chỉ yêu những người thân thuộc đồng chủng với mình, mà phải yêu hết thảy mọi người, yêu kẻ thù của ta, yêu những người ghét ta, và yêu những người cố ý hãm hại ta; một tình yêu bao dung, phóng khoáng và đồng cảm. Đó mới chính thực là Tình Yêu Nhân Loại.

Vậy khi ta kỷ niệm lễ Giáng Sinh, tức là ngày Thiên Chúa Sinh xuống trần, là ta mừng Tình Yêu Nhân Loại. Là lúc để ta tưởng niệm một vị cứu tinh đã sẵn sàng chết cho tình yêu, là lúc ta tỏ lòng quý mến đến gia đình và những người thân, cũng như tình yêu mà Joseph và Maria dành cho Jesus. Mùa Giáng Sinh lại cũng là lúc để ta mở rộng vòng tay đón nhận tha nhân, như khi xưa những mục đồng đã đón chào Con Thiên Chúa nơi hang đá, và là lúc để ta hướng về cội nguồn, về đất Mẹ xa xăm, tựa như cuộc hành trình về quê quán của Thánh Gia. □

Đức Trí-Quế Anh

C him nhớ cội, nước nhớ nguồn. Ai bỏ xứ ra đi vì lý do này, lý do nọ mà không mơ ước một lần về thăm chốn cũ? Những người Việt vong quốc đều hẹn nhau một ngày trở về quê hương với nhiều mục đích.

Vào những năm trước, chuyện về Việt nam còn khó nhưng sau này với chính sách mở cửa của đảng Cộng Sản tại Việt nam, việc Mỹ bỏ cấm vận và tiến đến sự bang giao giữa hai nước Mỹ-Việt, tình hình Việt nam có thay đổi. Số lượng Việt kiều về nước đông đảo hơn đã gây tác dụng không ít vào mọi khía cạnh xã hội Việt nam. Nhiều bạn trẻ ở hải ngoại cũng muốn được về lại quê hương để chính mắt được thấy, tai nghe các sinh hoạt của bà con, bạn hữu bên nhà và sự thay đổi đến tằm cỡ nào trong khoảng thời gian xa cách.

Hè vừa rồi, tôi có anh bạn hồi xưa học chung lớp bên Việt nam tên K., vừa tốt nghiệp đại học xong đã về thăm lại Việt nam. Khi về lại Mỹ, K. gọi điện thoại cho tôi liền:

— Nè T., có quà Việt nam cho T. nè!

Tôi hỏi hã:

— Ô, vậy thì khi nào T. mới nhận được?

— Bây giờ T. ở nhà, K. mang quà đến liền đây!

Đúng một tiếng đồng hồ sau, K. đến và tôi cũng đã chờ ngay trước nhà. Vừa thấy nhau, cả hai cùng reo lên mừng rỡ vì lần này sẽ có bao nhiêu chuyện để nói về Việt Nam, về đám bạn cùng lớp của hai đứa khi xưa. Vào nhà, K. chia ngay gói mít khô, mít me và nói: "Quà dành cho cô nàng đó! Nhưng còn một món nữa, món này quan trọng hơn." Tôi hỏi dồn:

— Món gì nữa vậy? Mau mau đem ra đây trình trẫm, lẹ lên!

K. chậm rãi:

— Món này không ăn mà chỉ để nghe thôi.

K. sửa lại thế ngồi cho thoải mái và bắt đầu câu chuyện.

"... Về đến phi trường Tân Sơn Nhất, qua cửa hải quan thứ nhất, khi xuất trình

VỀ VIỆT NAM

Tracy-UCI

giấy tờ, thấy họ kẹp tiền theo, mẹ con K. mang đồ nhiều thấy cũng ngán đành bắt chước theo họ kẹp theo 10 đô la. Đến cửa cuối cùng cũng làm y như vậy. Chứ không mấy tay của quan buồn tình "thiếu cà phê" lại tung hết đồ ra xét thêm một cho mình. Thôi thì 'thì cô hồn 10 đô cho qua ải,' mẹ K. nói vậy. Về Sài Gòn dạo này nóng quá!

"Khi về quê làm thủ tục đăng ký ở phường và huyện, chỉ tuần sau là có một công an huyện đến thăm. Ông ta nói chuyện kiểu cách của người điều tra, hỏi lòng vòng những điều không đâu vào đâu cả. Mẹ K. hiểu ý lại cứng cô hồn trong phong bì vài chục ngàn (tiền Việt nam).

Nhận được phong bì, vài phút sau gã mới chịu đứng dậy ra về. Hai ngày sau đó thì K. lại nhận được giấy mời của công an tỉnh. Mẹ K. cũng chuẩn bị vài chục ngàn trong phong bì để rủi ro có chuyện gì thì xoay xở cho lẹ. Biết tụi công an tỉnh nó hỏi K. những gì không? Nó hỏi nào là ở Mỹ anh làm gì? Có đọc báo của người Việt không? Có tham gia các tổ chức nào không? Có tham gia sinh hoạt của cộng đồng Việt Nam vùng Sài Gòn nhỏ không? Anh đi đâu 12 giờ khuya mới về? Có vậy mà họ quần đi quần lại hơn hai tiếng đồng hồ. Mẹ K. sốt ruột và cũng bực mình đành phải rút phong bì 'lì xì' để trên bàn. Có lẽ nhờ vậy mà K. với mẹ được ra về sớm một

chút! T. có biết tâm trạng của K. lúc đó như thế nào không? Tối hôm đó K. nằm nhà, ăn [uống] chẳng ngon, còn ngủ thì sai giờ bên Mỹ nên trần trọc hoài. Muốn gọi điện thoại đăng ký máy bay về lại Mỹ, nhưng nghĩ cho kỹ, K. chưa đi thăm hết bà con, bạn bè, cho nên sáng hôm sau K. bắt đầu vạch chương trình thăm viếng. Đầu tiên phải thấp hương trong nhà thờ họ và thăm các gia đình bà con họ hàng ở quê. Những gia đình này K. vẫn thấy trong nhà chẳng có gì thay đổi bao nhiêu. K. có dự một đám cưới ở vùng quê, gặp gỡ những thanh niên. Qua cuộc nói chuyện, họ có lối so sánh: những người đi Liên xô, Đông Âu về thì không giàu như những người ở Mỹ về. Họ nói cụ thể là những gia đình H.O. qua Mỹ chỉ một năm thì con họ—những người có gia đình phải ở lại bên Việt nam—đều có tiền xây nhà đẹp, đi xe Dream; trong nhà sắm chẳng thiếu thứ gì. Do vậy mà người ta thích đi Mỹ lắm! Nếu có thể được thì bằng mọi cách họ ráng gom của để mà đi. Việc đi Mỹ thịnh hành ở Việt nam. Bây giờ là đi tu học tự túc và làm đám cưới với Việt kiều.

À, T. biết là trong đám cưới mà K. dự, họ hát bản nhạc gì không?"

K. đột ngột hỏi làm tôi lắp bắp trả lời:

— Chắc là anh chàng nào đó lên

ngheu ngao bản "Sao em nữ vội lấy chồng?" chứ gì?

K. nheo mắt cười:

— Không phải đâu. T. biết không, anh chàng kia lên hát bản "Anh Quốc Ôi" mới chết chứ! Nhưng mà anh ta hát rất là hay và cảm động cho nên khi hát xong thì người ta vỗ tay rào rào không kể gì đến [việc] anh ta hát bản nhạc này trong tiệc cưới.

Tại bạn lớp mình thì đa số chạy vô Sài Gòn kiếm việc làm sau khi xong đại học. K. về thì có tụ tập được 15 đứa. Tại nó cũng vui tính, phá phách như hồi xưa. Chỉ khác hơn là đứa nào cũng có bồ để mà dắt theo. Trong đám này có những tên làm ngành thương mại, giáo dục đào tạo đại học nên nói chuyện rất là am tường về chuyên ngành. Tại nó nói là tên nào cũng ước được đi tu nghiệp ở Mỹ cả. Tại

nó kêu: "Nếu cái cột đèn mà đi được thì đi rồi hưởng hồ gì tới lớp thanh niên." T. thấy có kinh khủng không?

Rồi K. nói tiếp:

— Bây giờ đã có hơn hai mươi đại học Mỹ đã mở chi nhánh hoặc có chương trình khảo cứu ở Việt Nam. Ví dụ như đại học Idaho State University đã chính thức mở một phân khoa đào tạo chuyên viên về ngành thương mại kinh doanh tại Việt nam để cấp bằng MBA rồi đó. Tổ chức Fullbright mỗi năm cấp 50 học bổng cho các sinh viên Việt nam du học ở Mỹ về ngành chính trị ngoại giao. Từ ngày ông đại sứ Douglas Peterson có mặt ở Việt nam thì cánh cửa dường như đã mở cho giới trẻ sang du học ở Mỹ."

K. kể say sưa và tôi cũng say sưa... nghe kể. Nhân lúc K. với tay cầm ly nước uống một ngụm, có dịp tôi xen vào hỏi K.:

— Tại thanh niên như đám bạn mình bên nhà có cách nhìn, cách suy nghĩ và ước vọng như thế nào?

K. nói:

— Điều này ai về Việt Nam thì thấy ngay. Thứ nhất, đa số họ đều thích dùng đồ Mỹ. Họ đua nhau học Anh văn, từ công nhân viên nhà nước cho đến sinh viên, học sinh. Các lớp dạy Anh ngữ mọc lên khắp nơi. Như lớp tại mình trở đi, là thế hệ trẻ, nên họ hiểu một cách hời hợt về cuộc chiến [quốc-cộng trước 1975] đã qua. Họ chỉ muốn một đời sống bình an, tự do [và] dân chủ. Họ mong ước Việt Nam được như các nước tiên tiến khác. Họ cũng đang khao khát có được những liên hệ thân hữu với nước Mỹ. Ước mơ lớn của họ là đi làm cho một công ty tư bản và

thích nhất là được đi du học ở Mỹ. Những người này, theo K. nghĩ, thì sau khi mà họ trở về, họ sẽ là những mầm mống tạo sự thay đổi từ từ và rất là chắc chắn từ bên trong chế độ, rồi sẽ biến đổi chế độ đó! Theo K. nghĩ, mỗi dịp về Việt Nam, mình nên chuẩn bị một đề tài nào đó để nói chuyện với đám thanh niên sinh viên bên nhà, bởi vì nguồn thông tin trong nước nghèo nàn quá và đôi lúc thiếu sự thật, cho nên họ ít tin tưởng vào những thông tin trong nước. Có lẽ cũng chính cái "trao đổi nguồn thông tin" với đám thanh niên và đám bạn mình mà K. bị công an tỉnh quần [thảo] suốt hai tiếng đồng hồ để dần mặt...

Vừa dứt câu, K. đứng phắt dậy như có cái gì làm K. giận dữ. K. đi ra mở cửa. Tôi cũng đứng dậy đi theo và hỏi K. sao vậy.

— Xin lỗi T. nha! K. đi mở cửa cho mát. Vì K. nhắc lại chuyện bị công an cật vấn, nhớ lại mà bực mình.

Tôi phải nói vuốt một câu:

— Thôi bỏ qua chuyện đó đi. Bây giờ T. mời K. đi ăn tối. Thành phố này có một tiệm ăn của Nhật khá ngon.

Hai đứa cùng đi ra xe. Lên xe rồi K. cho xe chạy và còn nói tiếp một câu triết lý giống như một ông cụ non: "Cần phải nhớ những điều đáng nhớ để biết ơn và trả ơn. Còn những gì nham hiểm, trái với lương tâm của người khác đối với mình thì biết để mà tránh, có thể biết để sửa đổi được họ thì càng tốt hơn..."

Tôi hướng dẫn đường cho K. lái xe chạy về hướng chân đồi-nơi tiệm ăn chúng tôi muốn đến. Phố núi vào đêm trời dễ chịu. Cali có khí hậu lý tưởng thật. □

Trời vào đông, có những buổi chiều nắng tắt sớm, có những cơn gió nghịch ngợm hất tung mái tóc của ai đó, có cái lạnh len lỏi vào hơi thở của mỗi người, và có bầu trời màu xám rất hợp... thời trang... Mùa đông, lại có tiếng nhạc Giáng Sinh réo rắt, có những dây kim tuyến đủ màu trang hoàng khắp nơi, có những cây thông đầy ắp trái châu lông lánh, có những chuỗi đèn nhấp nháy, mê mải đuổi nhau trong trò chơi rượt bắt của tuổi thơ...

Và, mùa đông với những ngày cuối tuần lang thang trong các...shopping mall, mua, sắm, ngắm, thử, chọn, lựa, không bao giờ biết mệt.

MỘT VÒNG QUA CÁC CỬA HIỆU THỜI TRANG LỚN NHỎ TRONG MÙA

Tại sao Giáng Sinh lại là "mùa shopping"? Này nhé, những buổi tiệc tất niên, tân niên, hội ngộ bạn bè, họp mặt gia đình, đám cưới, đám hỏi, dạ vũ của các VSA, của THSV...Mà với cái bệnh tâm lý muôn thuở của phe... khoái làm đẹp là không bao giờ muốn mặc lại đồ cũ trong những dịp mới, thì thử tính xem bạn sẽ cần bao nhiêu cái áo mới trong dịp này? Chưa hết, đây cũng là khi bạn cần mua quà tặng cho cha mẹ, anh chị em, cho nhỏ bạn thân, cho ông boss dễ chịu, cho bà cô dễ thương...Và tất nhiên không thiếu một món quà thật đặc biệt cho người yêu để...ghét của bạn nữa.

Mùa shopping không chỉ là một mùa đi mua sắm đầy ắp... bốn tay (tay bạn và tay "người ta" nữa chứ!), mà còn là mùa của những chiều đi...khảo giá, so sánh, cân nhắc, đắn đo, làm sao để bạn tránh khỏi nét mặt méo xẹo đến mất duyên vì "thâm thủng ngân quỹ." Lẽ dĩ nhiên, nếu bạn là một người đã thành công trên bước đường sự nghiệp, thì Bloomingdale, Neiman Marcus, Saks Fifth Avenue, Nordstrom bạn cứ thoải mái bước vào. Mặt khác, nếu bạn còn đang bủ đầu với sách vở để tậu mảnh bằng...gi gì đó, budget của bạn là cái student loan và cái việc làm bán thời gian lúc rảnh thì làm, lúc midterm thì nghỉ thả ga. Hay bạn còn đang trong thời kỳ "sáng job, chiều job, tối lo học thêm," thì tiết kiệm là một chuyện đáng làm, vì không ai có thể khẳng định là bạn phải tốn nhiều tiền mới có thể tạo cho mình một dáng vẻ thanh nhã và hợp thời trang.

Nè, bạn có rảnh không? Đi một vòng shopping với QA nhé? Bảo đảm bạn sẽ tìm thấy những thứ vừa thỏa mãn được ước muốn làm đẹp của bạn, vừa thật nhẹ nhàng với cái túi tiền không mấy nặng của tui mình.

Bạn chắc chắn biết đến Macy*s, vậy mình sẽ bắt đầu từ đó nhé. Có lẽ vì cạnh tranh, chủ yếu với Robinsons-May, Macy*s thường xuyên có các cuộc đại hạ giá, ví dụ như 50% từ giá "on sale," cộng thêm coupon bớt từ 10% đến 25% nữa. Chỉ cần một bài toán nhỏ thôi cũng đủ cho thấy bạn sẽ tiết kiệm được bao nhiêu rồi, có phải không? Mà nè, không phải đồ sale là đồ...dỏm, đồ cũ đâu đó nha, đây chỉ là một cách "câu khách" và cạnh tranh với các tiệm khác mà thôi.

Riêng Macy*s của Crystal Court (đối diện South Coast Plaza thuộc Costa Mesa), bạn có thể tìm thấy các mặt hàng với giá rẻ hơn bình thường vì đây là trung tâm hàng clearance từ các Macy*s khác dồn

về. Bạn cần phải lanh tay, lẹ mắt, nếu không thì thiên hạ sẽ chẳng khách sáo khi "hót tay trên" những "good deal" không tìm thấy ở nơi khác. Còn nếu như bạn "lỡ tay"...chộp được cái áo hay cái quần ưa thích của một người nào đó, bạn để ý đi, họ sẽ len lén đi theo bạn, chờ khi bạn mỗi tay...làm rớt, họ sẽ chộp ngay và chạy ra quấy tính tiền cho lẹ vì sợ bạn...đòi lại.

Hàng ở đây có giá rẻ chủ yếu có thể là do khách trả lại hoặc những mặt hàng hơi bị lỗi mà nếu để cùng các quần áo khác với giá ngang nhau thì sẽ không ai thêm chọn. Tuy nhiên, con gái thì đa số là khéo tay, một mối chỉ bị đứt, một cái khuy rớt ra, hay một vết son của người mặc thử bất cẩn nào đó không phải là điều đáng ngại, đúng không bạn? Thí dụ như một cái áo ôm cổ cao hiệu Karen Kane có sọc ngang với các màu đang được chuộng, những Macy*s khác treo giá \$80, còn ở Crystal Court, vì một vết móc nhỏ nơi cổ áo, bạn

hình 1

chỉ phải trả \$28 (hình 1). Hơn nữa, đây cũng là nơi mà những bạn...lanh miệng lẻo mép có thể trở tài hòng được bớt thêm ít nhất là 10% nữa. Chỉ tội cho anh chàng nào "được" bạn rủ đi theo, chỉ biết lắc đầu hỏi: "What are you doing?" Bạn cứ thản nhiên trả lời chàng bằng cái giọng oanh vàng...chết người rằng: "Honey, I'm saving for our future!"

Macy*s tuy bày bán khá nhiều áo quần thời trang, giá cả so với Nordstrom, Bloomingdale, etc. có phần thấp hơn nhưng chưa phải là thấp nhất. Minh có thể tìm thấy những "better deal" ở các tiệm quần áo thời trang nhỏ (retail stores) như Contempo Casual, Rampage, Charlotte Russe, Express, Gap, Ann Taylor, Liz Claiborne,... Một số tiệm khác cũng là tiệm nhỏ như Guess?, a.b.s.USA, Bisou-Bisou, Banana Republic, Benetton, Mossimo Supply, Gucci,...thì bạn nên cẩn thận mỗi khi bước vào vì mấy chỗ này không có thiện cảm cho lắm với những cái account... khiếm nhường.

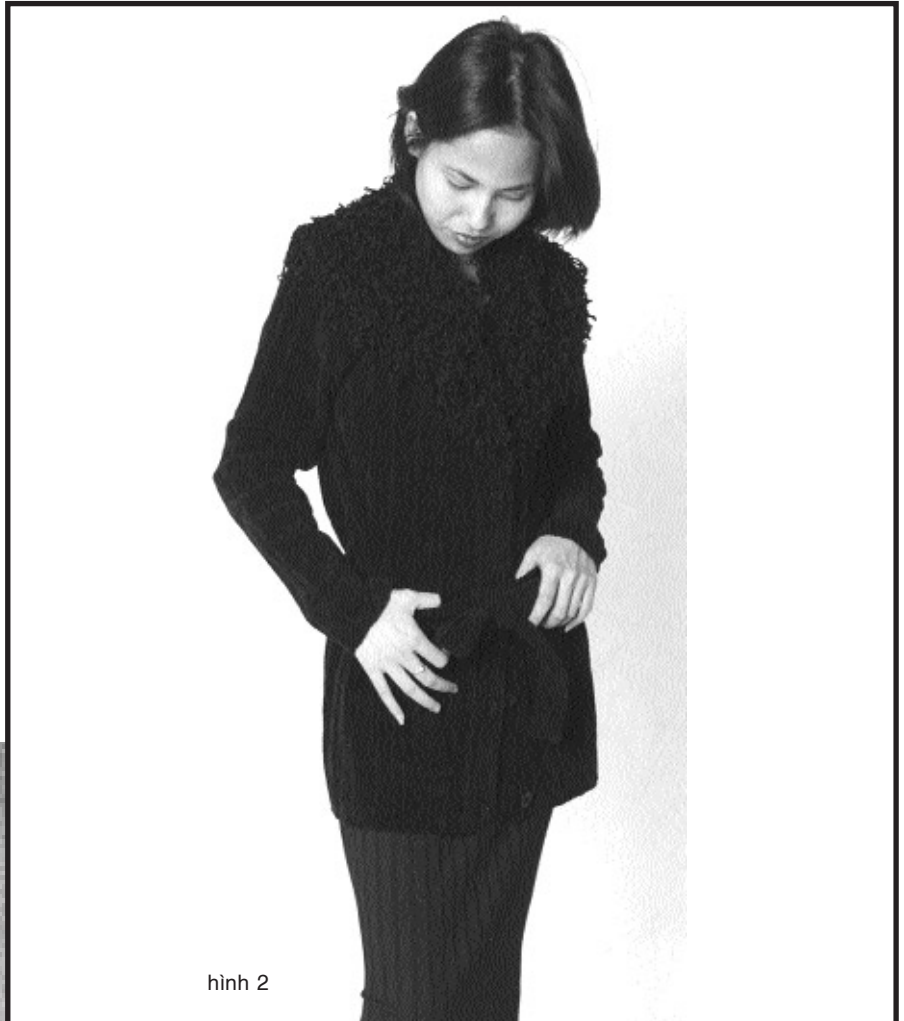
Rất tiếc là ta sẽ chỉ đủ thời gian vào thăm bốn tiệm nhỏ: Contempo Casuals,

Charlotte Russe, Rampage, và Express. Các tiệm khác, QA đành phải hẹn lại bạn vào một dịp khác vậy. Điểm chung của bốn tiệm kể trên là bạn có thể tìm thấy hầu hết tất cả các "trend" mới ở đây, từ trang phục bình thường đến trang phục đi

làm, đi chơi, và đi...ngủ. Một số mặt hàng ở các tiệm này chất lượng có thể không được tốt bằng ở Banana, Benetton, etc., nhưng giá cả thì thấp hơn rất nhiều, và đây cũng có thể được coi là một ưu điểm. Thời trang thay đổi rất nhanh, có khi còn

hình 3

hình 2

nhanh hơn cả thời tiết. Vậy thì bạn chỉ cần những trang phục với chất lượng vừa đủ tốt để bạn có thể diện trong vòng một đợt thời trang, sau đó sắm kiểu mới. Như vậy bạn vừa có thể tiết kiệm tiền, lại vừa nhìn lúc nào cũng... "up-dated." Một ưu điểm chung nữa là bạn có thể dễ dàng tìm thấy trang phục khổ nhỏ vừa với vóc dáng người Á Đông ở các tiệm này.

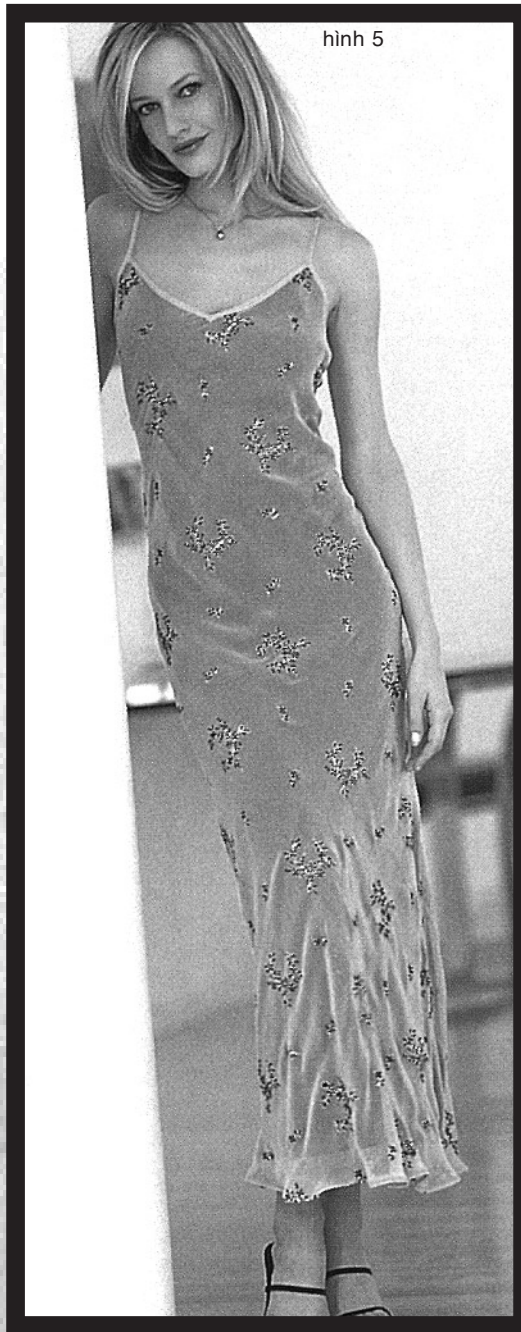
Nói đến chuyện "up-dated," phải bàn một chút xíu đến những nét mới của mùa đông để bạn đừng nhầm lộn mục tiêu chú, đúng không? Hai thái cực được giới thiệu lần trước, không còn trong tình trạng "balance battle" nữa, mà đã nghiêng về một bên.

Đầm và váy dài kiểu ôm thẳng lan tràn khắp nơi, nhất là váy màu đen. Áo len bằng vải wool, mohair, acrylic, ramie, và angora rabbit hair với những trang trí cổ điển không còn là "sự mời gọi" nữa, mà là "sự ham muốn" vì chúng vừa ấm lại vừa vô cùng trang nhã và không kém phần...hấp dẫn. Áo khoác kiểu "lab coat" thẳng kiểu ngắn, cổ tròn. Phần đông những chiếc áo khoác dài này chỉ có 2 tới 4 khuy ở phần ngực để hai tà tề ra; nửa kín nửa

hình 4

hở mới là...ăn tiền. Có lẽ cũng vì lạnh, thiên hạ không muốn khoe cặp chân...nổi da gà, nên quần dài rộng kiểu cargo, nhất là những quần may bằng vải nhung sọc

hình 5

to được chuộng hơn quần "chó táp." Các màu hệ xám càng ngày càng được hưởng ứng đến độ nó bắt đầu gây ra những cuộc "chạy đua thời trang" giữa các tiệm, nhằm thu hút thêm nhiều khách hàng cho tiệm mình.

Có hai nét mới được giới thiệu là thời trang kim tuyến và thời trang...lông gà. Để bắt ánh đèn, ngoài các trang phục có đính những hạt cườm hay hạt thủy tinh, còn

có những trang phục được may bằng vải có rải rác kim tuyến. Nhìn không giống y phục hóa trang trong các tuồng cải lương đâu nhé mà ngược lại rất nhẹ nhàng, quyến rũ, tuyệt đối không làm các anh nhức mắt đâu, chỉ bị...mờ mắt thôi. Thoạt nghe bạn có thể bị ác cảm với thời trang lông gà. Thật ra nó không phải là tệ. Nếu bạn bị dị ứng với lông gà lông ngỗng, hay feathers nói chung, thì có thể chọn lông thú...bốn chân (fur). Các bạn nào yêu thú vật cũng không cần phải ngần ngại vì đây chỉ toàn là đồ giả. Hoặc nếu bạn hoàn toàn không chấp nhận được chuyện...lông lá, thì có thể chọn những kiểu có tua vải. Ngoài những chiếc áo toàn bằng lông có vẻ không thích hợp cho thời tiết Cali, còn có những chiếc áo khoác chỉ có phần cổ và ống tay viền lông, chiều dài của áo khoảng ngang đùi và có dây cột ngang lưng. Bạn cũng có thể tìm thấy những khăn choàng cổ (scarf) theo kiểu thun dài bằng lông, chỉ khi nào cần mới...choàng vào.

Đi chung với các trang phục mùa đông là các loại mỹ phẩm có kim tuyến, lấp lánh trên môi, mắt, má, và ngay cả móng tay. Đồng thời những kiểu kẹp tóc có hình...sâu bọ, côn trùng như bướm bướm, chuồn chuồn, bọ cánh cam (lady bug),...kết bằng hạt thủy tinh đang rất được các bạn trẻ ưa thích, nhất là kiểu "kẹp dây đầu" với khoảng từ 5 đến 10 chiếc kẹp nhỏ xíu trên tóc.

Để quyết định xem giá của một thứ gì đó có thật sự rẻ hay là không, ta phải coi đến cách may và chất liệu vải. Áo khoác, quần, váy, và áo đầm có lớp lót trong hay không, các khuy áo có được đính cẩn thận không, khuyết áo hoặc các chỗ nối có lòng thông dây nhợ mà chỉ cần kéo một cái là bung ra hay không, quần jeans có chạy hai đường chỉ không, hay là có ống to ống nhỏ, bên cao nên thấp không...v.v..(trừ khi nào chúng trở thành...mode thì lại khác). Có một số loại

vải bền và đẹp hơn một số loại khác. Áo cashmere với giá \$40 hay \$50 thì bạn nên "chộp" ngay vì nếu bạn vào các department stores sẽ bị "chém" đẹp với giá không dưới \$100, chưa kể các mặt hàng của những hiệu nổi tiếng thì có thể lên đến ba bốn trăm. Ngược lại, áo bằng cotton (vải bông) với giá \$50, \$60 thì không nên tốn tiền, trừ khi phải là một kiểu rất đẹp, rất mới, thật vừa vặn, và có màu sắc đặc biệt. Hoặc trong trường hợp bạn muốn...cảnh cáo cái anh chàng vừa vô duyên vừa dai như đĩa cứng đi theo bạn suốt ngày suốt đêm, thì bạn không cần khách sáo, cứ việc "ôm" một lúc hai ba cái, rồi "nhờ" hẳn trả tiền cho...bỏ ghét.

Quay lại với chuyện shopping. Ở Contempo Casuals, bạn có thể tìm thấy những chiếc áo len bằng wool, ramie hay mohair, và áo khoác có viền lông ở cổ với giá chỉ từ \$25 đến \$50 (hình 2), so với Benetton hay a.b.s. USA thì từ \$90 đến \$290 (hình 3). Trang phục Rampage mang một vẻ "hot and spicy" thích hợp cho những buổi dạ tiệc và những lúc dạo phố buổi tối. Áo đầm có lớp trong bằng satin, lớp ngoài là veil có thêu ở gấu và những đường cắt xéo, chỉ có giá khoảng \$58 (hình 4). Nếu bạn bước vào Nordstrom tìm mua một chiếc áo tương tự hiệu Tahari, bạn phải tốn khoảng \$200 giá "on sale" (giá nguyên thủy khoảng \$420 – hình 5). Express thì có phần "cool and sweet" hợp với khung cảnh sở làm, văn phòng,... Váy dài màu đen có giá \$39. Áo khoác kiểu phòng thí nghiệm khoảng \$60, trong khi các mặt hàng của Victoria's Secret catalog có giá từ \$89 đến \$159. Charlotte Russe giới thiệu đến bạn quần áo mặc đi học hay những buổi tiệc nhẹ có tính cách thoải mái, đơn giản. Áo đầm dài xẻ hai bên, cổ chữ V chéo nhau, có đường chắn ngang ngực, tay 3/4 với giá \$36 (hình 6), rất giống một kiểu giới thiệu trong Victoria's Secret catalog, tổng cộng áo và váy khoảng \$135 (hình 7).

Một cuộc so sánh nhỏ để bạn thấy sự khác nhau. Mặc dù trang phục của các hiệu nổi tiếng chất lượng có phần tốt hơn, nhưng sự chênh lệch quá xa về giá cả không đáng để bạn tốn quá nhiều tiền cho vấn đề làm đẹp, vì trong cuộc sống bên cạnh nét đẹp bề ngoài còn có nhiều thứ khác bạn cần phải chú tâm đến.

Bạn mệt chưa? Thật ra còn một số nơi khác mà bạn có thể tiết kiệm được nhiều hơn nữa như đi mua sắm ở Ross, TJMax, các tiệm buôn bán nhỏ của Đại Hàn, Tàu, Việt Nam. Những chỗ này lại cần một "nghệ thuật lựa đồ" hơi khác một chút, hy vọng sẽ có dịp chia sẻ với bạn trong một ngày rất gần.

Mến chúc bạn một mùa shopping...thành công và...đỡ hao tài. □

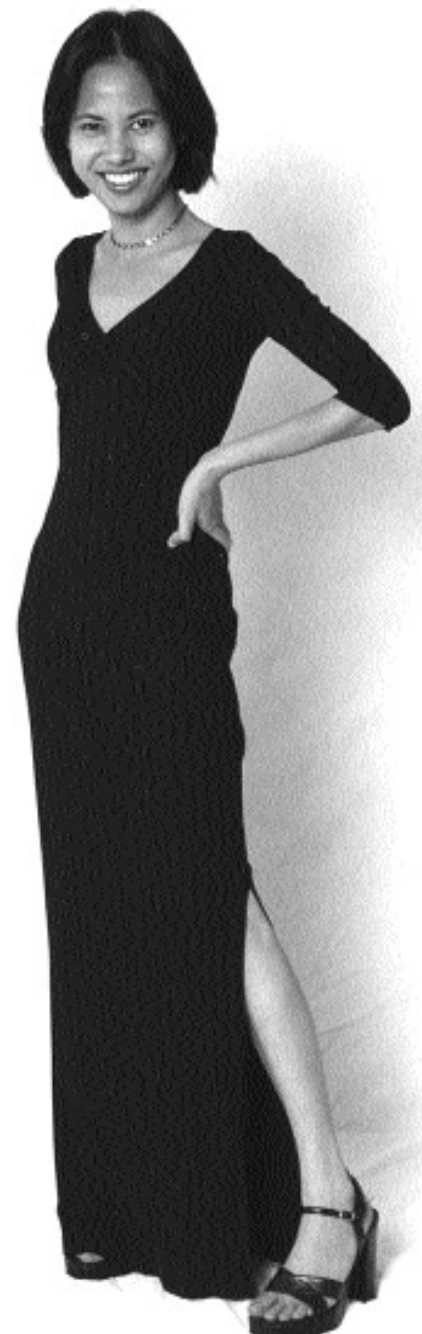
QA

Photos:

Phùng Nam Cường, Victoria Secret's photos

Models:

Tạ Đức Trí, Đoàn Quế Anh, Victoria Secret's models

NƯỚC ĐỒ... ĐÀU VỊT

Nó biết hẳn vừa bị ăn con "D" bị tổ chẳng trong bài midterm hồi sáng. Quả là một cú shock quá mạnh đối với một học sinh ưu tú, chưa từng có điểm nào dưới con "B". Trước ngày thi hẳn khoe rằng đã uống hết ba tách cà phê đen chính gốc được mẹ hẳn gửi tặng từ bên Việt Nam. Cho nên hẳn đã thức trắng đêm ôn bài. Thế mà hai tiếng đồng hồ trước lúc thi hẳn bày đặt "nghỉ xả hơi" vài ba phút làm chi... để mà ngủ tuốt qua luôn cả giờ định. Nghĩ cũng lạ, không biết hẳn điếc hay sao mà cứ để cái đồng hồ báo thức kêu om sòm trên bàn bureau kế bên cứ như đàn gảy tai trâu không bằng. Và rồi... trễ mất phân nửa giờ thi hôm đó. Hẳn buồn lắm, gọi phone méc với nó mà cái giọng yếu xìu. Vì dư biết tánh hẳn lo xa, nên nó càng không yên tâm, cứ lo là hẳn chắc chắn đang ngồi một mình ở nhà đếm râu rầu rĩ, sợ rớt lớp nè, phải ở lại thêm vài năm nè, trường phạt đuổi ra on probation nè, rồi còn bị tụi cho vay tiền Federal Stafford Loan đòi nợ, v.v...

Nghĩ vậy, nên nó lại mò đến cái phone gọi hỏi thăm hẳn thêm lần nữa xem sao.

"Rengggggg! Rengggggg! Ree.."

"Hello? Em... đó hả?" Giọng hẳn là nhè.

Nó ngọt ngào, "Còn buồn không anh? Anh ráng thi final đi thì thế nào cũng vượt lại được mà...!"

Và như thế, nó lại ngồi cà kê kể chuyện huyền thuyên cho hẳn vui trở lại. Cúp phone xong, năm phút sau nó sực nhớ đã quên dặn hẳn đừng bỏ cơm chiều nay, nên nó lật đặt gọi phone nhắn nhủ hẳn chớ có buồn mà tuyệt thực thì dễ bị hao gầy vóc liều... Dặn xong xuôi, trở lại học bài, nó mỉm cười trong lòng—tự khen mình là nhỏ bạn gái hết sức lý tưởng. Thiệt có được đứa nào dễ thương như mình không?

Lo lắng, săn sóc, quan tâm cho người yêu từng miếng cơm chút nước lúc "hoạn nạn" như vậy... Nói có nhiều thôi mà nó cũng còn thấy cảm động nữa đây nè. Đọc được hai ba câu, nó lại... lo tiếp. Nếu nhỏ hẳn thiệt chưa khuấy khỏa trong lòng, đang còn bực tức, cần người tâm sự thì sao? Nó gấp sách lại, quyết định gọi "vấn an" lần nữa cho chắc ăn, "Renggggg! Reeenggg! Reeengggggg!"

"Hello em hả....?" Hẳn lại là nhè.

"Ừa, sao anh biết là em hay quá vậy? Em chưa lên tiếng mà!" Nó ngạc nhiên. Hẳn thả ra một tiếng cười ngán ngẩm, buồn ơ là buồn. Í chết! Sao giọng nói của hẳn chẳng có thấy vui tí nào? Hồng, hồng rồi! Mình bỏ công ra gọi nãy giờ khuyên nhủ ảnh mà chẳng thấy có tiến triển gì hết. Tội quá! Chắc thật bị đả kích quá nặng rồi. Nó lính quýnh, đề nghị búa xua, "Anh à! Anh đừng như vậy mà! Anh nghe lời

em đừng có suy nghĩ lung tung nữa nha! Anh bắt chước em nè, mỗi lần em buồn em đi ra ngoài coi tivi là nó đỡ liến hà! Đi đi anh!"

Giọng hẳn thờ dài, "Anh không muốn coi tivi...!"

Nó bực dọc cắt ngang, "Anh bướng quá! Không làm gì hết như vậy thì làm sao mà khuấy khỏa cho được chứ?"

Hẳn chép miệng, "Anh chỉ khuấy khỏa được lúc anh đi ngủ thôi!"

Nó nhịn hết nổi, gất lên, "Vậy sao không ngủ đi cha?!!"

Hẳn nhỏ giọng xuống, "Cứ cách năm phút là em gọi, làm sao anh ngủ được chứ?"

Chưa kịp dứt lời, hẳn nghe bên đường giầy kia đập phone cúp xuống một cái rụp!!! □

Jay-P

Tự nhiên

Tự nhiên, sao cứ tự nhiên

Gọi đây là "nhỏ" đây phiền lắm nha!

Người ta bệnh mặc người ta

Tự nhiên ai mượn, lại qua...sờ đầu

Xe hư ai có mượn đầu

Tự nhiên hi hục cúi đầu sửa xe

Tự nhiên mỗi buổi học về

Theo sau đây mãi rề rề như.. duôi

Tự nhiên – tự nhiên quá thôi

Khi không nghỉ học, chỗ ngồi lạnh tanh

Tự nhiên đây khóc ngon lành

Tự nhiên sao đó nở dành...tự nhiên.

TsZ

Những vần thơ vui

Đợi Phone

Bản thân bụng dạ nôn nao
Đứng lên ngồi xuống đi vào đi ra
Cái anh này cũng thiệt là
Bảo rằng tối gọi người ta đợi hoài
Reng reng lên tiếng đi thôi
Kẻo không người đợi giận rồi anh tiêu.

Kiều Lê

Gọi Phone

Gọi anh không có ở nhà
Anh đi đâu mất thiệt là buồn ghê
Đến khi anh đã trở về
Gọi em chẳng gặp nỡ nề lòng anh
Đêm nay hai đứa đều canh
Đến giờ cùng gọi trở thành hụi nhau.

Kiều Lê

Cúp phone

Cả nhà có mỗi cái phone
Cô em gái nhỏ cứ chôn trong phòng
Ai như con gái chưa chồng
"I meo" cả đồng còn phone [cái] nổi gì
Nói ra cái mặt như chì
Không nói anh mất chị cũng vì [cái] beeper
Đợi lâu nhện chẳng giăng tơ
Khi anh gọi lại con bồ nó đứt dây
Em ơi [anh] ế vợ cũng tại... mà

Lillian

Hồ hơ.
Nhà nghèo chỉ có một phone
Em đây con gái...ớ...ớ... nên phải chôn
trong phòng..
Em là con gái chưa chồng
Nên em đây cũng phải cần sang ngang...
ớ hò....
Bây giờ muốn lấy chồng sang
Phải dùng internet mà mang... ớ... thơ

tình... tình...

Nhưng mà chưa hết đâu anh
Nếu muốn bảo đảm thì phải dùng cái...
beeper
Như vậy mới được "lãng xê"
Anh đây có vợ mà em cũng không có ế...
chồng...chồng....

Kiều Lê

Sau đây là bài phụ họa của... bồ SN:
Hò ơi...
Đành rằng chỉ có một phon
Nhưng không chỉ có riêng em... ống chề
Nói ra thì sợ anh của em chề
Nếu không có anh ấy, chị thể sẽ ở không
Tiền đây em hãy gọi điện thoại công
Ráng ngoan em nhé! Chị phong em.... em
chồng....

Lillian

Hồ hơ...
Ừ thì phải há chị dâu
Nhưng em đây phải xin thân chút tiền
Để mà mua cái cell phone
Như vậy em sẽ chẳng phiền chị dâu
ớ...hò...
Đưa rồi chị hồng cần lo
Em làm trinh thám thăm dò ý...anh...ớ
hò...

Kiều Lê

Ca... rao... Tân Thời

Lên non mới biết non cao
Có bồ mới biết là mau hết tiền
Em cứ ăn uống liên liên
Vậy mà quảng cáo "em hiền lắm nghe!"

o0o

Bồ tôi quyết định giữ eo
Mỗi sáng dứt đẹp...nước lèo hai tô
Ngồi học một chút lén cô
Ăn lấy ăn để bồ khô dưới bàn..

o0o

Hành trang em chẳng có gì
Ngoài cái cặp sách đựng đầy thức ăn
Giờ chơi em mãi lãng nhăng
Đến khi vô học mà ăn chưa rồi.

o0o

Tóc thể em để ngang vai
Anh mà đụng đến... bặt tai anh liền :))

o0o

Em ơi em ngủ cho ngoan
Để chị dzọt lẹ qua hàng bún riêu
Bạn chị bên đó nó kêu
Không qua nó tưởng... mình nghèo nó
khinh!

o0o

Con gái là chúa ừ xuống
Hẹn người ta đến lại chuẩn mắt tiêu...
Hôm qua chọt ghé thăm nàng
Thấy chuột bịt mũi cả đàn trước sân
Nhện giăng tứ phía, cóc cần
Phiêu diêu nàng bước như thần cỡi trên
Ly, tách bồ hóng lênh kên
Ngoác môn nàng ngáp vang rền cả tai
Chí cha, chí mẹ chạy dài
Nàng gãi sồn sột rơi vãi ba con
Thức theo xì phé đêm ngày
Nàng mê đánh độ chẳng còn xu teng
May thay còn mấy cục ghen
Buồn buồn ngồi gõ đờ đen với đời
Má nàng chỉ biết: Trời ơi!
Sinh chi nàng để bây giờ khổ thân
Đời ta tưởng chẳng ai bằng
So nàng...đến quý Sa tăng bái dài!!!

o0o

Mất ai như nước hồ thu
Miệng ai như thể... cái lu trước nhà
Ra đường tiên nữ thiết tha
Về nhà quàng quạc như là quạ kêu!!

NON

47

SONG

T R Ì N H B À Y B Í A B Á O

Vũ Hoàng Lân

*Mỗi năm hoa đào nở
Lại thấy ông đồ già
Bày mực tàu giấy đỏ
Bên phố đông người qua*
(**Vũ Đình Liên**)

Cái cảnh tượng êm đềm ấy, bây giờ có lẽ chỉ còn có thể tìm thấy trong văn chương. Nhưng bù lại, trong sinh hoạt văn hóa của người Việt, ngày nay một phong tục mới đã hình thành. Vào mỗi độ Tết đến, nhu để đua với hoa, với pháo, những tờ báo Xuân lại nở rộ khắp nơi. Đặc biệt là ở hải ngoại, nơi mà việc xuất bản và in ấn được tự do và không đến nỗi mắc mỏ, xuân về là dịp để các tập đặc san từ chuyên nghiệp cho đến "tài tử" của các hội đoàn, trường học đua nhau ra đời, khoe sắc trên các tiệm sách, thùng báo, các bàn tiếp tân ở các văn phòng, hay thậm chí khiêm tốn thu mình trên những bậc thềm cửa ra vào của các cơ sở thương mại. Trong rừng báo muôn màu đó, nếu tổ chức của bạn sắp ra một tờ báo Xuân, có bao giờ bạn mang những lo lắng như liệu tờ báo của mình có đủ nổi bật, có đủ sức hấp dẫn người đọc phải lật tiếp vào để xem những gì bạn gói gắm bên trong? Nếu câu trả lời là không, có thể, bia báo của bạn đã vấp vào một trong mười điểm thiếu sót thông thường trong vấn đề trình bày bia mà chúng tôi muốn chia sẻ dưới đây. Hy vọng, qua những chia sẻ này, tờ báo của bạn sẽ một chút nào đó đẹp hơn, hấp dẫn hơn trong dịp mừng Xuân Kỷ Mẹo sắp tới.

1. Chữ đọc không rõ hoặc không nổi bật trên trang bia.

Hãy tạo thêm một chút bóng ngả (drop shadow) màu đen, trắng hoặc bất cứ màu gì tùy theo màu sắc của nhóm chữ đó, và tùy theo màu của hình nền. Làm nhòe mờ phần nền mà bạn muốn đặt chữ lên (sử dụng Photoshop) cũng giúp phần nào. Tốt nhất, khi trình bày bia, bạn nên tính trước chỗ trống để xếp chữ.

2. Hình bia không gây được sự lôi cuốn và chú ý của người đọc.

Một hình bia gây ấn tượng mạnh thường là rất đơn giản. Sử dụng một hình vẽ hoặc chụp trên toàn bộ diện tích bia có công dụng mạnh hơn là sử dụng nhiều hình nhỏ gộp lại. Mục đích của bia là để tạo ra một sự chú ý nhanh chóng từ độc giả. Chân dung người, với màu sắc tươi, độ tương phản ánh sáng cao, là một trong những hình tượng gây được sự chú ý cao.

3. Bia báo nhìn quá rối rắm không có tâm điểm.

Hãy cố gắng tạo ra một yếu tố mạnh nhất trên bia (tương tự như khái niệm focal point rất căn bản trong hội họa). Có thể đó là một dòng tựa lớn, hoặc tên của tờ báo, một hình vẽ hay một hình chụp thật đặc biệt. Nên giảm thiểu việc sử dụng quá nhiều chữ hoặc quảng cáo trên bia. Chừa lại một chút khoảng trống cho người đọc có thể "thở" cũng là điều nên làm.

4. Bia báo của từng số báo quá khác nhau, đến nỗi không giống như cùng

xuất phát từ một tờ báo.

Một tờ tạp chí định kỳ cần phải được trình bày tương đồng qua từng số. Một tên báo (nameplate) và một kiểu chữ dùng cho các tựa bài được sử dụng một cách thống nhất, sẽ giải quyết được vấn đề này.

5. Không đủ tài chánh để sử dụng hình chụp hoặc hình vẽ đẹp trên bia.

Trước hết, hãy tìm đến sự giúp đỡ từ các mối liên hệ thân hữu với các họa sĩ và nhiếp ảnh gia. Nếu không thể, cũng còn có nhiều cách để thay thế. Hãy cố gắng trình bày chữ (typedesign) với một cách lạ lẫm, khác thường. Sử dụng một cách sáng tạo những hình căn bản như hình vuông, hình tròn, hình tam giác, cùng với những đường thẳng, ngang, dọc, hoặc đường cong cũng sẽ tạo nên một bia báo có sức lôi cuốn.

6. Không tìm được những hỗn hợp màu có hiệu quả mạnh.

Nhiều nghiên cứu cho thấy màu đỏ và vàng là những màu bắt mắt nhất. Hệ thống màu của McDonald hoặc Shell là những ví dụ điển hình. Nghiên cứu thêm trong các sách về lý thuyết màu sắc và sử dụng các tập màu mẫu (color swatch) sẽ rất hữu dụng để chọn được những hỗn hợp màu có hiệu quả.

7. Bảng tên của tạp chí (nameplate) "hình như" chưa đặt đúng chỗ.

Thường thì bảng tên được đặt ở phần trên của trang bia. Nhưng lệch về bên trái, bên phải, hay ở giữa thì còn tùy vào hình tổng

thể của bảng tên. Nếu là hình vuông, nên đặt bên trái hoặc phải. Nếu là hình chữ nhật, nên đặt ở vị trí giữa.

8. Những dòng tựa chính "hình như" cũng chưa được đặt đúng chỗ.

Hãy đặt những dòng tựa vào đúng vị trí mà người đọc thường chú ý nhất. Thường là dọc theo bên lề trái của bìa. Hãy quan sát thử các tạp chí khác, bạn sẽ thấy ngay điều đó. Theo tự nhiên, phần lớn người đọc sẽ đọc từ bên trái qua phải, từ trên xuống dưới, do vậy vị trí phía trên, bên trái là quan trọng nhất. Sau đó, tùy vào ý đồ trình bày của bạn mà sắp xếp sao cho có hệ thống từ chính tới phụ.

9. Bìa báo không phản ánh nội dung của tạp chí.

Có nhiều trường hợp, dù đã sử dụng hình chụp hay hình vẽ đúng như nội dung nói chung của tờ báo (thí dụ như hình một chú mèo cho số báo xuân năm Canh Mão sắp tới chẳng hạn), mà vẫn không chuyển tải được ý đồ của người trình bày một cách hiệu quả. Lý do đơn giản là vì việc chọn đúng hình chỉ là một trong nhiều yếu tố cần thiết. Muốn bìa báo hợp với những nội dung bên trong, bạn còn phải biết chọn đúng kiểu chữ. Ví dụ, một tạp chí với nội dung bảo thủ, nghiêm túc, cần sử dụng loại chữ đậm chắc, có chân cổ điển (classic serif). Ngoài ra, bạn cũng còn phải sử dụng bảng màu cho hợp với nội dung. Ví dụ, một tạp chí trẻ trung, thiên về giải trí, sẽ có bảng màu tươi và nhiều tương phản hơn là một tạp chí thuần túy về nghiên cứu hay chính trị. Cuối cùng, những tựa bài trên trang bìa cần phải được chọn lọc thật kỹ cho thích hợp đến từng chữ, không thừa, không thiếu.

10. Làm thế nào để kết hợp khoảng trống vào việc trình bày bìa?

Cố gắng giảm thiểu số lượng thông tin trên trang bìa. Sử dụng những tựa bài thật ngắn và tiêu biểu. Sử dụng các mặt chữ (typeface) có nhiều khoảng trống (thí dụ như VNI-Times, VNI-Aptima...) Đặc biệt, tránh đặt các mẫu quảng cáo lên trang bìa nếu có thể.

Tưởng cũng nên nhắc lại, đã có luật thì bao giờ cũng có phá luật. Và

những sáng tạo mới không thể có, nếu không có sự can đảm để phá luật. Vì vậy, những chia sẻ trên hoàn toàn mang tính chất tham khảo. Và mong rằng chúng sẽ giúp được các bạn phần nào trong việc trình bày cho tờ báo Xuân Kỷ Mão sắp tới. Chúng ta hãy cùng mong đợi các tờ báo xinh đẹp xuất hiện rực rỡ khắp nơi, thay cho những "mực tàu", những "giấy đỏ" của ngày xưa trong mỗi độ xuân về. □

Vũ Hoàng Lân

Tài liệu tham khảo:

Graphic Design-Step by Step

Dynamic Graphics

How Magazine

Print Magazine

vỗ cánh chim bay

Nguyễn Ngọc-Quỳnh Thi

Với một vòng tay tạm biệt, họ chia tay. Chỉ đơn giản như thế, nhưng là sự chấm dứt của một phần tư đời người. Từ xa, người qua đường sẽ tưởng họ đơn thuần là hai người quen. Chỉ khi nào người ta nhìn thấy giọt nước mắt nho nhỏ đọng trên khoé mắt của người con gái, và một thoáng buồn u uẩn trong ánh mắt của gã đàn ông, người ta mới có thể lờ mờ đoán được những ẩn tình giữa họ...

Hắn gọi nàng bằng "bé". Chẳng biết hẳn quen với bé từ bao giờ, nhưng với Giáng Tiên, Đặng Liêm là một phần quan trọng trong cuộc sống của nàng. Như nước và không khí. Khi cô bé vào mẫu giáo, hắn đã bước vào ngưỡng cửa trung học. Những ngày nắng cháy đỏ lửa của trời Sài Gòn, hắn đều dặn "đưa bé đến trường bằng chiếc xe đạp", và vui với những tiếng hát líu lo vô tư, để vớt óc trả lời những câu hỏi cắc cớ ngây thơ của bé. Con dốc Cường Để dẫn đến ngôi trường St. Paul với những ổ gà to tướng, làm hắn đôi lúc phải buột miệng:

"Thôi em con dốc nghiêng nghiêng

Anh đang leo lên một thờ đứng tim

Xin em im đi cho anh gắng anh đạp..."

(Đưa Bé Đến Trường)

Những ngày tháng qua nhanh. Ngày ngày hắn vẫn chờ đưa đón bé đi học trên chiếc xe đạp mini đồ cũ kỹ của hắn. Cái niềm vui vô tư bé đem đến cho hắn thật đơn giản, khi cô bé xuất hiện từ cửa trường, tung tăng trong chiếc váy xếp ly xanh dương với hai sợi dây đeo vai, và chiếc áo cổ lá sen trắng. Từ xa, bé của

hắn như một thiên thần nhỏ, chỉ thiếu đôi cánh. Hắn hay nghiêng đầu ngắm, để rồi nghịch ngợm trốn sau những gốc cây me cao to trước cổng trường, để "oà" chọc khi cô bé phụng phịu khóc, để rồi phải dỗ bằng những que kem đậu đỏ chỉ để nhìn đôi đồng tiền trên má...

Bé lớn nhanh như thổi. Thời gian thấm thoát lướt qua trước mắt hắn. Từ cô bé hàng xóm tối tối trèo bờ tường sang mái nhà bên cạnh, ghé mắt nhìn qua cửa sổ xem hắn có ở nhà, để được nghe hắn kể chuyện cổ tích, bé trở thành cô nữ sinh trung học. Tiếng guốc gỗ nhẹ trên đường đá sỏi thay cho tiếng bi ve lóc cóc trong những buổi trưa hè. Bé của hắn đã lớn. Chiếc áo dài trắng mềm mại thay cho bộ áo đầm đồng phục ngày xưa. Bé biết điệu với mái tóc dài của mình, và biết làm duyên với đôi mắt trong đen sáng lấp lánh đó. Tà áo trắng của bé như cánh bướm

bay vào lòng tất cả những tên con trai mới lớn trong cái xóm nhỏ này. Hắn đã nhiều lần được dịp khoanh tay, ngả đầu cười đắc chí khi thấy những đôi mắt thèm thớm nhìn theo tà áo trắng khuất dần ở đầu xóm. Bé vẫn ngây thơ và hồn nhiên trước những cái nhìn đó, vẫn ngoan ngoãn trò chuyện với hắn mỗi tối, và vẫn theo lệ thường trèo qua mái nhà thăm hắn. Những câu chuyện cổ tích bây giờ được thay thế bằng những ước mơ nho nhỏ của bé, bằng những mẩu truyện lãng mạn bé lén đọc được từ tập san *Tuổi Ngọc* còn sót lại sau chiến tranh, mà gia đình bé đã cẩn thận giấu đi, và những lá thư tình vụng về của những tên con trai mới lớn vờn quanh bé....

Hắn đã thôi đưa bé đến trường. Cô nữ sinh nhu mì đã biết tự điều khiển chiếc xe đạp nhỏ xíu của bé. Dường như mỗi ngày sau giờ tan học, chiếc rổ xe chẳng bao

giờ thiếu những cành cắm chướng mua được từ những hàng hoa chợ Bà Chiểu. Bé yêu cắm chướng, nhất là những đóa cắm nhưng từ Đà Lạt chở về. Có một cắm giác là lạ trong lòng hẳn, khi bắt gặp đôi mắt của bé lấp lánh bên trên những đóa hoa môn mơn, và đôi gò má hồng phơn phớt bên cạnh từng cánh hoa....

Và rồi hẳn xa nhà. Phải đến năm năm sau hẳn mới gặp lại bé. Đôi mắt thoáng ngó ngang giữa đám đông xa lạ trên hành lang phi trường để rồi sáng lấp lánh, trước khi bé nháy lên bá cổ hẳn xoay một vòng tròn cười vui. "Cà lem." Vẫn hai chữ vẫn vẹn làm hẳn phì cười. Nheo yêu lên chiếc mũi ngọt ngào hình túi mật, hẳn khẽ gõ chiếc túi xách xuống khỏi vai bé. Vòng tay bé vẫn ôm lấy cổ hẳn làm Đăng Liêm phải bật cười thêm một lần nữa.

— "Làm cái gì mà như là chàng hiu vậy bé? Lần đầu xa gia đình sợ hả? Anh đâu có ăn thịt bé đâu?"

— "Ồ, không phải, bé đâu có sợ anh?" Bé nheo mắt cười, "Sợ lạc lõ có ông kẹ nào bắt nhốt bé bỏ đói thì chết. Chứ bé nào sợ anh? Bé đói." Nàng buông tay, xoa bụng, làm Đăng Liêm phải lắc đầu, cười xoà.

— "Ừ thì đi lấy hành lý rồi mình đi ăn. Vẫn chưa chưa cái tạt háu ăn. Nhỏ này!!!"

— "Bé bay hết gần một ngày còn gì? Đói thấy mồ." Bé dẩu môi, "Mẹ dặn xuống phi trường bảo anh Liêm dẫn đi ăn mì la cay đó."

— "Xạo hoài nhe bé! Anh mới gọi cho bác trước khi ra phi trường. Nhỏ xạo hoài." Hẳn nói, vừa nheo mắt ngắm bé, "Em lớn hẳn ra, Tiên ạ! Nhìn bé lạ quá. Thành young lady rồi đấy!"

— "Anh này. Ngạo em hoài." Bé lúng túng, mặt đỏ au trước tia mắt hẳn.

— "Anh nói thật chứ bộ, bé có duyên ghê đi. Lớn rồi bé ơi!" Hẳn lẩm bẩm những gì không rõ....

— "Anh mắng bé hoài, anh Liêm! Bé có lỗi gì đâu?" Bé hờn dỗi. Nàng cúi đầu nhìn đi chỗ khác.

Đăng Liêm trong tư thế nửa ngồi, nửa dựa lên thành lan can, khoanh tay nhìn bé. Trong chiếc áo võ bằng vải thô dày,

những bắp thịt trên cánh tay hẳn nổi lên cuộn cuộn. Hẳn nhăn mặt trước câu nói lầy của bé. Đã hơn hai năm trôi qua từ khi bé dọn sang San Francisco đi học xa. Bé bước vào cuộc sống nội trú. Cuộc sống mới, xa gia đình thả lỏng, với những cảm dỗ thất thường dành cho những cô bé mơ mộng như Giáng Tiên, làm cho bé thay đổi rõ rệt. Những câu nói đùa táo bạo, những kiểu áo khêu gợi, những mẩu phấn son lộ liễu, cả cách đi đứng của bé cũng thay đổi. Bé bắt đầu thích bia chai, thích rượu mạnh, thích thuốc lá. Những buổi tối lang thang nite-clubs làm mầu mắt trong trở nên đỏ quầng rạc dài. Mái tóc cắt ngắn uốn quăn tít, nhuộm nâu như những cô ca sĩ rê tiền làm tăng cái vẻ ăn chơi đó.

Bé vẫn còn mộng mơ nhiều. Chiếc đàn guitar bé mang theo vẫn không ngừng vang tiếng trong những buổi tiệc thân đêm. Bé không hề hay biết chính những mộng mơ của bé lại đưa bé đến những bất trắc trong đời. Càng đi sâu vào cuộc sống về đêm đó, bé càng vướng phải nhiều những cạm bẫy, những lừa đảo của cuộc sống, những nỗi buồn chán vô tưởng... Bé thay đổi như chú tắc kè trước mắt Đăng Liêm. Những gì hẳn cố gắng bảo bọc, giúp đỡ cho bé đều tan biến nhanh. Bé trở thành "cô hippie lạc loài" trong mắt hẳn. Bé tránh xa hẳn nhiều hơn, và dường như khép kín hơn với hẳn và cuộc sống. Để rồi Đăng Liêm bất lực nhìn chú thiêu thân non lao vào trong những ánh sáng ảo tưởng....

Rồi bé thất vọng. Sự lừa đảo của cuộc sống làm bé thất lạc hoàn toàn. Bé không còn biết tự chủ, phải trái nữa. Đăng Liêm trở nên ông "gàn" trong mắt bé. Sự lo sợ, tiếc nuôi, đau khổ của Đăng Liêm với tình yêu rộng lớn của hẳn càng làm cho bé nghệt thờ. Giáng Tiên trốn chạy trong mặc cảm, trong hối hận, và trong tức giận. Ai đó đã bảo yêu và ghét thật sự cũng chỉ là một điều giống nhau, cũng cùng ý nghĩ về người đó, cũng cùng một cảm giác tâm lý và thể xác, như nhịp đập khác thường của con tim. Bé cũng không ngoài giới hạn. Càng trốn Đăng Liêm, bé càng đau khổ nhiều hơn...

— Bé! Anh đã nói hết lời với bé. Anh

thương bé hơn cả chính anh. Bé có hiểu điều đó? Anh đau khổ khi nhìn bé bỏ trôi tuổi trẻ như thế này. Bé có hiểu anh? Bé có nhiều mộng đẹp. Bé muốn xây đắp cho những giấc mơ đó của bé, anh sẵn sàng giúp bé bằng cả cuộc sống của anh. Anh đau lắm, bé có biết không? Anh không có đủ tâm trí nhìn bé xoá bỏ cuộc sống của bé như thế này. Bé không còn tin vào chính mình nữa hay sao?

— Bé không hiểu được mình nữa anh!
-- Bé cúi đầu. Đôi mắt thoáng quầng đen vì những đêm thâu. -- Ba mẹ lo cho bé, bé hiểu điều đó. Bé hiểu anh yêu bé, và anh đau khổ vì bé, nhưng đã quá trễ, Liêm ơi... Bé không thể là thiên thần nhỏ của anh được nữa. Bé cũng chẳng thể nào là cô vợ ngoan hiền của anh bây giờ... Bé đã đi quá xa trong cuộc sống ăn chơi này của bé... bé không biết đường quay trở lại... Và lại... có ích gì nữa đâu anh? Như thế này, bé lại hạnh phúc, và quên đi những gì đã và đang xảy ra cho bé. Bé là con thiêu thân thật đấy. Bé sống theo bản năng. Đôi lúc bản năng vô tri lại cho bé những giây phút nhẹ nhàng êm ái, vô hại, vô lo mà bé cần đến. Bé ôm mộng nhiều lắm, và bé đã được dạy dỗ nhiều lắm, nhưng những gì bé được bảo bọc bởi, đã làm cho bé vấp ngã, vì bé đã không biết được cuộc sống là những lọc lừa bên ngoài. Anh có hiểu không, anh Liêm? Anh thương bé, anh lo cho bé, nhưng chính vì thế anh và gia đình đã gói bé vào trong một lồng kính, để bé trở nên quá ngây thơ với cuộc sống. Bé không biết được bên ngoài kia của cuộc sống là những đám bụi bặm không tưởng được. Anh bảo bọc cho bé, điều đó bé hiểu, và bé cảm ơn anh nhiều lắm, nhưng cũng chính vì sự bảo bọc đó mà bé rơi sâu hơn vào trong vũng tối của cuộc sống. Bé đang ở tận cùng của một đáy giếng. Trong hay đục, bé không leo ra khỏi được nó. Anh có hiểu điều đó không anh Liêm? Cuộc sống bé là những giao động bất thường. Từ lâu, nó đã trở thành một phần của bé. Bé không biết mình có nên, hoặc có muốn trở lại cuộc sống bình lặng ngày xưa của bé hay không, anh hiểu bé không? Tâm bé động. Bé biết điều đó. Nhưng tâm động đã đem

đến cho bé những vui buồn bất chợt, và những kỷ niệm khó quên. Cho bé cái sức sống khác mà chính bé không hiểu nổi. Bé không biết mình có nên rời bỏ nó hay không, bởi nó đã thành thói quen, và bé đã bị thu hút vào với nó.

— Bé! Dù bất cứ ở đâu, dù trong hoàn cảnh nào, hoặc bất kỳ những gì bé đã đi qua. Đau khổ hay yên bình cũng chính là tâm tư của bé. Anh không hiểu vì sao bé lại muốn đau khổ. Bé có hiểu khi bé đau khổ, những người xung quanh cũng đau theo với nỗi đau của bé. Như anh. Như gia đình. Anh hiểu bé đang đau khổ, và anh hiểu trong tận cùng tâm tư của bé, bé muốn quay trở lại với cuộc sống yên bình cũ. Anh muốn thấy bé trở thành một người bình thường, sống cuộc sống bình lặng. Anh không muốn bé rơi vào trong cái hố sâu bùn lầy đó nữa. Bấy nhiêu đó đã đủ rồi. Bé đang đi ngược lại tất cả những giá trị của chính em. Bé có hiểu, khi bé mất đi cái giá trị của bản thân, em mất đi chính em?

— Anh Liêm!!!

Bé nhẩy phóc từ trên mặt bàn xuống. Đôi mắt loé sáng những tia lửa giận. Trong sự tức giận, bé có cái đẹp lạ lùng. Liêm lắc đầu. Quay lưng.

— Bé đi đi. Bé có quyết định của bé, và anh có quyết định của anh. Anh không giúp bé được nữa, và anh cũng không có can đảm đứng nhìn bé vút bỏ tuổi xuân của bé như thế. Từ nay anh không có trong cuộc sống của bé. Bé tự lo cho mình. Đừng tìm đến anh nữa. Bé nhé.

— Anh Liêm. Bé không có ý định tìm đến anh nữa đâu. Anh vừa xem bé như một cọng rơm rác trong xã hội. Trong mắt anh, bé thấp hèn như thế sao anh? Cũng được. Bé sẽ ra khỏi cuộc sống của anh. Để cho anh hạnh phúc và bình yên với tâm tư của anh....

— Bé!!! That's not what I mean....

— Enough! Bé nghe đủ rồi. Bé về. Chào anh.

Bé không đến tìm tôi nữa. Cuộc sống là những thuyền chuyển. Tôi xa San Francisco từ đấy. Qua gia đình, tôi hiểu bé đã trở về sống với gia đình dưới sự áp lực của bố mẹ. Tôi biết tôi có lỗi với bé,

với gia đình của bé, khi buông tay trước những khó khăn phức tạp của bé. Năm năm trước, tôi vẫn băn khoăn về bé, và hối hận rằng tôi không thể giúp được bé trong cơn hoạn nạn. Bé có trách tôi? Tôi vẫn thường hỏi lòng. Bé sống ra sao? Tôi vẫn băn khoăn. Có lẽ bé đã nói đúng, cho dẫu tôi có ở xa bé cách mấy, tâm tôi vẫn không yên, bởi chính tôi chưa hiểu được cái ý nghĩa của sự yên bình. Bé hiểu tâm của bé không yên, nhưng tôi không hiểu rằng sự bình yên của tôi chỉ là điều giả tạo, bởi bên dưới cái mặt nước yên bình của cuộc sống tôi, là những mạch thủy ngầm vẫn hoài giao động, và giòng nước cứ mãi hoài trôi. Tôi không hiểu chính tôi, làm thế nào tôi có thể hiểu được bé.

Một ngày đẹp trời, tôi nhận được mảnh thơ mong manh, với nét chữ nghiêng nghiêng quen thuộc của bé. Bên trong là mảnh giấy in từ computer, một câu nói của Hư Vân thiền sư, về tâm hồn của chính mình. Tôi bỗng hiểu ra, Bé hiểu cuộc sống nhiều hơn tôi. Chính bé đã biết vận ngọn đèn trong tâm hồn của bé nhỏ lại, để có thể nhìn được xung quanh bé trong cái bóng đêm mà tôi đã từng khinh rẻ. Còn chính tôi, ngọn đèn rực rỡ hào quang, tôi đã không biết nhìn và lượng sức với chính mình, để chỉ biết có chính mình tôi. Trong cái ánh sáng của tôi, tôi không thể nhìn thấy được xung quanh. Và tôi quên rằng cuộc sống không phải chỉ có như thế, và không ai phải đi theo một đường lối nhất thiết, bởi chẳng có gì là tuyệt đối, và cũng chẳng có gì là đúng hoặc sai... Bé đã cho tôi một bài học quý hơn tôi có thể biết và hiểu được. Bất giác, tôi vò đầu, "Bé ơi... Tha lỗi cho anh!"

Tôi gặp lại bé trước ngày đám cưới của tôi. Bé trở về với cái vẻ quyến rũ thường có của bé. Trong chiếc áo đầm xanh da trời mềm mại bay bay. Trong mắt tôi hiện ra hình bóng của một thiên thần ngày nào. Bé gột rửa tất cả những dấu tích hoang dại kia, để trở lại làm đứa con ngoan của gia đình. Mầu phấn hồng nhạt trên làn da trắng mịn màng của người con gái đông phương, làm tăng cái vẻ óng ả vốn có của bé. Bé lớn và già dặn hơn xưa, từ trong cử chỉ, cho đến cách ăn nói. Tôi

hiểu, bé của tôi đã lớn....

Tôi không hiểu mình đã nói những gì, nhưng dường như có một sự thông cảm giữa tôi và bé, để hiểu rằng cả hai đã xóa bỏ những vương vấn, và đã lắng nghe tâm tư của người kia, trong suốt năm năm qua. Dường như bé cũng biết được tâm tư của tôi bấy lâu nay, nên lần gặp này của bé như là sự tháo gỡ mối dây cuối cùng để tâm tư tôi trở về với bình yên....

Bé ôm tôi chia tay, cùng với lời chúc phúc cho vợ chồng tôi. Trong ánh mắt của bé vẫn thoáng một nỗi u uẩn nào đó khó hiểu, nhưng tôi hiểu rõ, bé vui mừng, và hài lòng cho hạnh phúc của tôi. Cũng như bé đã hiểu niềm vui và an bình bé đem đến cho tôi phút cuối cùng. Tôi biết tôi sẽ còn phải học từ bé nhiều lắm. Và dù ở đâu chẳng nữa, bé sẽ mãi mãi là một phần của cuộc sống của tôi....

Hoàng hôn xuống vàng óng trên mặt hồ Bolsa Chica. Tôi ôm bé một lần nữa. Vòng tay ôm thật chặt, để nhớ đến một cô bé hồn nhiên ngày xưa trong bộ đồng phục trường thánh, và để chia tay với một quãng đời trăm bồng của cả tôi lẫn bé. Trong ánh nắng chiều, chiếc áo đầm nhạt mầu của bé bay phát phới trong gió, tan dần vào trong đám đông và những lùm cây. Tôi nhón chân nhìn hình bóng mảnh khảnh biến từ từ vào trong lòng phố, lồng ngực bất chợt nhói đau. Cái nỗi đau êm ả không lời tả, từ từ thay thế bằng một cảm giác bình yên nhẹ nhàng. Tôi hiểu tôi đang thật sự tiễn thiên thần bé nhỏ của tôi vào với cuộc sống. Bé của tôi đang thật sự sống cho em.

"Bay đi nhé, bé ơi! Em đang bay theo cuộc hành trình của bé. Xin cho đôi cánh của bé muôn đời vững vàng để vượt qua những giông tố của cuộc sống. An nhiên em! Anh chúc bé bình yên mãi mãi..." Hấn lẩm bầm. Từ trong khoé mắt hấn cay cay. "Bay đi, thiên thần nhỏ của tôi..."

Từ giữa mặt hồ êm ả, một cánh vạc xà xuống đớp mồi, để bình yên xoải cánh bay về cuối chân trời... □

Nguyễn Ngọc-Quỳnh Thi

18 tháng tám 98

DEMOCRACY

Looking at the progress the USA is making in this century we see two aspects: freedom pushes the USA to its peak of strength, and democracy leads the USA to its patriotic pride.

History shows us two major events. One is about world history, and the other is about our Vietnam history. Let us talk about world history first at this moment. Everyone knows the great Roman Empire had dominated the western history over hundreds of years. The Roman Empire had possessed one among the earliest forms of democracy. Its congress consisted of representatives from various types of its citizens: army, politics, business, and feudal families. When the empire reached its fullest strength, the congress was also observed to enjoy its fullest experience of power. Strangely, the great men were always from the army and fully conscious of their roles and honestly performed their duties as "for the country, from the people." The Roman Empire had weakened because some army generals took charge of power with dictatorship. Time went by. Dictatorship won over, and its congress was then suppressed. The outcome was clear: defeats after defeats in the north (regions of German, Sweden to England, then down to Spain) to the Barbarians, eastern regions fell apart to the Arab.

Vietnam history also shares this common thing. The Trần dynasty had shown some interests in democracy and freedom of speech. HỘI NGHỊ DIỄN HỒNG was a clear sign of democracy. Trần Hưng Đạo was also an indicator of what I have defined as "the great men". He was put in charge to lead the nation against the Mongolian invasion. He could have overthrown the kingdom, but he did not. He acknowledged his duty in honest with this phrase "from the people, for the country" in mind. That made him a great man in history. That made Vietnam a history. The dynasty was also observed to reach its peak of strength.

The US has also possessed such power due to its practice of freedom of speech and democracy. Human is unique with its own individual characteristics. Let it be its own way. Let it blossom like the flowers with all kinds of tastes, smells, and colors, and what we observe is the beautiful picture of

human society. The USA is just that. Observing how they are practicing their freedom of speech and their democracy just to see how glamorous it is. Clinton, the president, can be brought to court, not because he commits a crime, but just because he has been suspected to commit a crime. That is the point. Just a suspect, not necessary a criminal. How wonderful the freedom and democracy they are. Vietnam just needs that to be able to regain its strength and its place in this New World. Who is willing to perform his, her duty in dignity? To some generals of the Vietnam communist army: are you willing to do what our country has asked you to do? Do not mix the term COUNTRY with the term party!

Này công dân ơi, quốc gia tới hồi nguy biến! ☐

KH

